

Õiguskantsler

Tiit Toots
Rõuge Vallavalitsus
vald@rauge.ee

Teie 14.02.2017 nr 19.3-7.3/125

Meie 28.03.2017 nr 6-1/170363/1701380

Riigikaitsetegevusest põhjustatud müra

Austatud vallavanem

Soovisite õiguskantsleri hinnangut [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) (AÕKS) § 55 lg 3 p 4 põhiseaduspärasusele. Vaidlustatud normi järgi on välisõhus leviva müra hulgast välja arvatud riigikaitse tegevusega tekitatud müra. Leiate, et õiguskorras on seetõttu tühimik.

Vastab tõele, et ei seadus ega määrus pole kehtestanud normtasemeid riigikaitse tegevusest tekkivale ja välisõhus levivale mürale.¹ Sellest ei saa siiski järeldada, et piirangud puuduksid täielikult. Kaitseministeeriumi juhendmaterjalide järgi peab müratase elamute juures jääma vahemikku 45 dB – 65 dB. Üksikud mürasündmused võivad olla helirõhu tasemega 95 dB – 105 dB.² Need normtasemed on suures osas sarnased AÕKS alusel kehtestatud normtasemetele tööstusmüra osas (keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „[Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid](#)” lisa 1) ning sotsiaalministri 04.03.2002 määruses nr 42 „[Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid](#)“ kehtestatud normtasemetele meelelahutuspaikades (nt kinos, kontserdil, diskoteegis).

Müra kui keskkonnanähtingu põhjustamist tuleb üldjuhul vältida, ent ülekaaluka avaliku huvi ja mõistliku alternatiivi puudusel tuleb seda taluda. Siiski tuleb selle vältimiseks ja vähendamiseks rakendada vajalikke meetmeid ([keskkonnaseadustiku üldosa seaduse](#) § 10). Viidatud vältimispõhimõtte kehtib igas eluvaldkonnas, sealhulgas riigikaitse.

Arvestades harjutusväljakute piiratud hulka ning nende kasutamist avalikes huvides, samuti asjaolu, et harjutusväljalt lähtuv müratase peab tulenevalt „Militaarmüra regulatsiooni kontseptsioonist“ jääma igapäevaelus lubatava tööstusmüra normtasemega võrreldavaks, pole põhjust pidada kirjeldatud olukorda põhiõigusi rikkuvaks.

¹ Ka Euroopa Liidu õiguses on tavapärane, et riigikaitse tegevusega kaasnevat müra ei reguleerita õigusaktides, millega reguleeritakse igapäevast elu. Vt [nt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/49/EÜ keskkonnamüra hindamise ja kontrollimise kohta](#) või [Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/30/EÜ müraga seotud käitamispõhjuste eeskirjade ja -korra kehtestamise kohta lennuväljadel](#).

² Müranormid on toodud Kaitseministeeriumi tellitud aruandes „Militaarmüra regulatsiooni kontseptsioon“ (2014). Analüüsist „Militaarmüra mõõtmine ja hindamine NATO ja EL riikides“ nähtub muu hulgas, et mitmetes riikides tuginetakse seoses militaarmüraga eeskätt juhenditele ning mürale kehtestatud normtasemed on sarnased nendele, millest lähtutakse Eestis.

Mõistan Teie muret müra tõttu häiritud elanike pärast isegi olukorras, kus müra ei saa Nursipalu harjutusväljaku kauaaegse kasutamise tõttu tulla elanikele ootamatuna. Ometi ei pea elanikud ebamugavusi leplikult taluma.

Teadaolevalt on valmimas Nursipalu harjutusväljakut puudutav keskkonnamõju hindamise aruanne. Selle avalikustamisel ja avalikul arutelul on elanikel ja aruannet koostaval eksperdil võimalik pakkuda kogukonna huvide kaitseks välja erinevaid leevendusmeetmeid, sh abinõusid selleks, et oleks tagatud eluruumidele esitatud nõuete täitmine (Vabariigi Valitsuse 26.01.1999 määrus nr 38 „[Eluruumidele esitatavate nõuete kinnitamine](#)“). Teistest valdkondadest analoogiat leides leevendatakse seesuguseid kahjulikke mõjusid näiteks kaevandamisloa kõrvaltingimustega – kui allmaakaevandus rikub elanike vee, siis peab kaevandaja rajama uue kaevu, kui lõhkamised rikuvad ehitise, siis tuleb see remontida jne.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Evelin Lopman 693 8431
Evelin.Lopman@oiguskantsler.ee